

Galleriöppning, abstraktioner och naturpoesi i Sundsvall

Galleri VOX, invigningsutställning, till 10 jan.
Kåre Henriksson, Galleri Stadsbacken, till 27 dec.
Maurizio Corona, Sundsvalls museum, till 21 jan.

Sundsvall är just nu den mest intensiva konststaden i Västernorrland. Tre nya gallerier har öppnats under året, den senaste är VOX, ett konstnärsdrivet galleri med placering snett mittemot Kulturmagasinet. Vox betyder stämma eller röst, och det ligger nära till hands att se galleriet som en plats för nya konströster. Inte bara bildkonst, utan även film, performance, musik, experiment och föreläsningar står på önskelistan.

Initiativtagerskan Linda Aker öppnade verksamheten i lördags (12/12) genom att inviga en samlingsutställning med elva konstnärer. Av dessa ingår konstnärsgruppen Lägda från Sundsvall som en stomme, bestående av Samuel Andersson, Johan Mauritzson och Olof Ahlström. Men även länets nordliga del är representerad, som Jenny Lundgren, Christer Carlstedt och Herman Lohe från Örnsköldsvik. Övriga deltagare är Kajsa Tuva Henriksson, Pernilla Ewerth, Karin Lönnå, Eva Ziggy Berglund och Erik Lindström. Det verk som gav mest intryck på mig är Samuel Anderssons "Låset", en märklig hallucinatorisk målning där nära och bortom, öppet och fördolt, tycks sammansmälta i en enda vision.

Nu visar den här utställningen traditionella tekniker som måleri, grafik och skulpturala objekt. Men VOX lokal med dess arkitektur har också alla förutsättningar som arena för tvärkonstnärliga projekt, då den inre delens kvadratiska form, höga tak och stora rena vägg ger känsla av estrad och experimentrum. Galleriet, som ännu inte har en färdig organisation, har till att börja med öppet från torsdag till söndag.

Galleri Stadsbacken på Baldersvägen upp mot Norra Berget startade i januari. Även här har man öppet endast på helgerna fredag – söndag. Nu visas målningar och grafik av Kåre Henriksson, Östersund, där ett genomgående abstrakt formspråk går från öppet och löst i måleriet mot någonting fastare och föreställande i grafiken. De täta och irrationellt inflätade mönstren i de större färgrika målningarna stannar mest på ytan och man har svårt att hitta någon ingång eller fokus. Men så snart färgen tas ner och formen börjar definieras, som i "Avlägset land", blir måleriet mera konkret och tydligt, i varje fall får det en större tyngd bortom abstraktionen. Den lilla målningen "Hängbro" tillhör också en av de få som har en koncentrerad form men ändå håller öppet mot det råa och lösa. I den här utställningen kanske ändå grafiken har ett försteg, med ett nervigt linjespel som hela tiden pendlar mellan det lätt antydda till det nästan krampaktigt hårda. Man kan läsa in både skrivtecken, naturformer och olika händelseutvecklingar. Det blir mera berättelser, i bilden "Inger" uppstår det till exempel en sorts filmisk dubbelexponering av idyll och drama.

På Sundsvalls Museum fyller Maurizio Corona, Örnsköldsvik, hela sitt rum med interventioner och dokumentationer kring den ångermanländska naturen, om det nu finns en sådan. "Tidsrymd" är den övergripande titeln och ger direkt antydning av flyktighet, drömmar, fantastier. De målningar som har samma namn har också den upplösthet och svävande känsla som ett halvt blundande öga kan uppleva inför en natur som ständigt växlar genom årstidernas olika ljus och rörelser. Samtidigt riskerar de en formlöshet i kompositionen om man jämför med andra och tätare bilder i utställningen. Man kan ta den svarta vertikala skogsbilden "Snö på höjderna", eller de kompakta organiska pappersmålningarna i sviten "Skogsvandringar". Om man kallar dessa för poetiska dokumentationer så passar interventioner bra för serien "Skrift i vattnet", där vågrörelser och vattnets skiftningar utkristalliserats till självständiga former och mönster.

De stora monotypierna "1990-tal" som hänger som en ingress vid ingången skiljer sig helt från det övriga, i sitt repetitiva och raka bildspråk berättar de om djur och människor intimt förbundna, som uthuggna i trä och i enhet med naturen. Det är många tvära grepp i utställningen, men gärna för mig. Jag gillar den breda - faktiskt lite här och var barockt påminnande - poetiska ambitionen, relativt sällsynt förstås på våra breddgrader och i vår tid.

Text och foto: Jan K Persson
2009-12-15